

La següent pregunta la formula la il·lustre diputada Mònica Álvaro a la vicepresidenta i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives.

Té vosté la paraula, senyoria.

La senyora Álvaro Cerezo:

Moltes gràcies, president.

Senyora vicepresidenta, fa unes escasses setmanes tingué lloc la signatura del Pacte valencià per a l'atenció integral de la salut mental, el qual subscriuen la conselleria de sanitat i de salut pública, el president de La Generalitat i vosté mateixa, així com entitats, universitats i diferents agents econòmics i socials.

Un pacte que esperem en breu done resposta a moltes de les reivindicacions que des dels serveis de salut mental han fet durant anys, i que contempla la incorporació de 61 professionals més a la xarxa assistencial de salut mental o la creació de l'observatori de lluita contra l'estigma i per a la protecció dels drets de les persones amb trastorn mental greu. Un observatori molt necessari ja que cal eliminar de soca-rel el rebuig social que pateixen estes persones.

No era fàcil coordinar-se. Imagine que no era fàcil especialment quan veníem del no-res. Veníem d'ahí. I tota eixa àrea sociosanitària era i és imprescindible perquè la salut mental no és només una qüestió sanitària, és una qüestió social, educativa, laboral i necessita d'una estratègia integral, transversal que compte amb la coordinació de diferents departaments de La Generalitat i la participació de la societat, evidentment. Per això li dic que no era fàcil coordinar-se, sobretot quan veníem d'això, del no-res.

Hem de recordar que segons la Confederació de la Salut Mental a Espanya quasi el 20% de la població espanyola té o ha tingut algun problema de salut mental en la seua vida. I en este punt voldria aturar-me per traure a la llum algunes dades relacionades amb la salut mental i el gènere. I és que ser dona és un factor de risc per a tindre un problema de salut mental. Les dones tenim tres vegades més risc de tindre depressió i el doble de probabilitats de tindre ansietat.

I no, no és que estiguem histèriques, siguem incapaces o, fins i tot, males mares. No. És que el patriarcat ens ha espentejat a ocupar eixe lloc en societat, a cuidar dels nostres fills, als nostres majors, a treballar, a protegir, a criar i a malcriar a la gent del nostre voltant, a carregar amb la doble o triple jornada, vivint contínuament sota pressió i contra rellotge i sense el reconeixement que això mereix ni social, ni econòmic, ni laboral.

I clar, si sumem això a la precarietat generalitzada, a les dificultats per trobar feina de qualitat, a que la taxa d'ocupació més baixa de tota la diversitat funcional és la de dones amb problemes de salut mental, tenim un greu problema. No és que la gent estiga malalta, és que vivim en un sistema que fica a les persones malaltes. Malaltes per la inseguretat, per la precarietat, per la incertesa i per l'estrés.

Per això té tantíssima importància que l'administració es pose a treballar per atendre la salut mental. Un pla

que aposte per la intervenció comunitària i que compte amb recursos suficients, tant a nivell de personal com d'infraestructures i que, a ser possible, estes es troben més a prop possible dels pobles i dels usuaris.

I em pregunte jo, ¿què hi havia abans d'este pla, senyora consellera? Perquè sabem que la salut mental no era una prioritat. Mai ho va ser. Queda molta feina per fer, ho sabem, venim del no-res com li he dit abans. Però confiem i veiem com a poc a poc van posant les bases perquè les valencianes i els valencians visquen en una societat més sana i inclusiva.

Per això, jo avui li volia preguntar que ¿en quina situació es troba el pacte autonòmic a favor de la salut mental al nostre territori?

Moltíssimes gràcies. *(Aplaudiments)*

El senyor president:

Moltes gràcies, senyoria.

Contestarà la vicepresidenta del Consell.

Quan vosté vullga, senyoria.

La senyora consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives:

Gràcies, senyor president.

Bona vesprada, senyories.

Gràcies, senyora Álvaro, per la seua pregunta.

Com vosté ja apuntava en la pregunta, la situació que ens vam trobar quan vam aplegar al govern implicava l'existència de dos xarxes, la sanitària i la social, fragmentades i descoordinades, que no cobrien les necessitats de les persones amb malaltia mental. Era l'assignatura..., M'hauran sentit parlar de vegades de l'assignatura oblidada de l'anterior govern amb una absoluta falta de planificació i, fins i tot, d'atenció a les persones amb trastorn mental greu.

Com a objectius, es plantejaren ja a desembre del 2016, es va crear el Pacte autonòmic valencià per a l'atenció integral social i sanitària de la salut mental, amb l'objectiu de millorar la salut i la qualitat de vida de les persones amb trastorn mental greu des d'un model comunitari d'atenció integral, orientat a la recuperació i a la plena inclusió de les persones comptant amb la seua participació activa. És a dir, no només un pla que fóra imposat, sinó un pla on les persones pogueren ser protagonistes del seu propi procés individual.

Al gener d'enguany hem acordat amb el sector de salut mental la nova estratègia del Consell, plasmada en l'estratègia valenciana de suport social a la recuperació i inclusió social de les persones amb trastorn mental greu 2018-2022 per a consolidar una xarxa de suport social orientada a la recuperació i a la inclusió social. Açò és molt important.

El primer pla d'atenció integral a les persones amb trastorn mental greu, que atindrà l'1% de la població de la comunitat amb algun tipus de trastorn mental greu. Estem parlant de 50.000 persones directament, 200.000 persones si fem una projecció de les famílies. I el Pla d'infraestructures per a persones amb diversitat funcional per trastorn mental greu de la Comunitat Valenciana, també 2018-2022, per donar resposta a les necessitats de les persones amb diversitat funcional per trastorn mental greu. *(Soroll de papers)*

Hem creat les comissions de gestió de casos amb la incorporació de professionals per a establir els mecanismes de coordinació i derivació a altres recursos, dissenyant els itineraris inicialment a l'Hospital de Gandia, Hospital General de València, Hospital d'Alacant, Elda i Castelló, i a cada zona sanitària.

Hem ampliat del pressupost de l'IVAS amb un total de tres milions, un poquet més de tres milions d'euros per a assumir també la gestió de diverses residències i l'atenció a tuteles. En concret, de les residències noves que gestionarà l'IVAS, que són Ontinyent, Alcoi i Torrevieja, la d'Alcoi serà també de salut mental.

Estem dignificant les xarxes del tercer sector a través del concert, que implica l'ampliació de 479 noves places de diversitat funcional en general amb un increment pressupostari del 8,37%, és a dir, de 7,8 milions en 2018 –digam–, en 2018, 7,8 milions, i hem passat dels 93 milions en el 2017 a 101 milions en el 2018.

Estem actuant amb 158 places noves a través de l'estratègia de salut mental, i a través del concert social es generaran 68 places en vivendes tutelades de persones amb malaltia mental; 42 places en quatre vivendes, tres a Castelló i una a València; i quant als centres específics de malalts mentals, 26 places en un centre a Castelló; hem consolidat els centres propis amb 60 places i hem ampliat 30 places a través dels CRIS a Segorbe i a Vinaròs. Estes són les previsions que, junt amb les 479, signifiquen una ampliació de 637 places per a 2008.

També, hem incrementant en un milió d'euros la línia de pressupost per a prestacions econòmiques individualitzades, per a atenció a persones amb malalties mentals i diversitat funcional, i hem ampliat la línia de centres municipals per a l'atenció a la diversitat funcional un 17,23%.

Bé, també en este moment les persones amb malaltia mental poden gaudir de les estades vacacionals, que abans no tenien la possibilitat, i s'ha presentat el protocol de coordinació, d'educació i salut mental per a fer els vasos comunicants entre educació i serveis socials.

En resum, resumint molt ràpidament, estem modificant el mapa sanitari d'igualtat; estem establint conjuntament les derivacions i sol·licituds de places; estem fent plantejaments d'itineraris compartits a través de circuits sanitaris i socials; hem creat les comissions de treballs tècniques provincials de seguiment del pla; estem gestionant l'itinerari d'entrada i seguiment en les dos conselleries a través del pla d'atenció individualitzat, que açò és molt important, el pla s'adequa a les persones i no a l'inrevés; i hem establert com a col·lectius vulnerables els que han patit violència, de patologia dual, discapacitat intel·lectual, presos, infants o adolescents, etcètera.

Moltíssimes gràcies. *(Aplaudiments)*

El senyor president:

Moltes gràcies, vicepresidenta.

La següent pregunta la formula la il·lustre diputada Marian Campello al conseller de transparència.

Senyoria, quan vosté vullga.

La senyora Campello Moreno:

Gràcies, president.

Bona vesprada, conseller.

Per fer-li la pregunta ens posarem un poc en antecedents.

Durant l'etapa Blasco –hui en presó– ja va existir un consell de ciutadania que durà alguns anys. Estava regulat per una llei, per un decret, una comissió interdepartamental i un pla director.

Durant la legislatura del 2011 al 2015, ja amb el senyor Blasco en el punt de mira dels tribunals, la participació passà al calaix de sastre de la presidència de Camps i més tard de la del senyor Alberto Fabra.

El mínim funcionament que es duia a terme durant l'etapa de Blasco quedà en res des del 2012 i no es tornà a convocar el consell de ciutadania.

Per simple inèrcia administrativa les úniques funcions que realitzaven de participació eren les ordres anuals de subvencions a entitats ciutadanes, als Cevox, les cases regionals o les entitats locals.

En l'últim ple de la legislatura anterior es va derogar la normativa de participació ciutadana, i és substituïda per una regulació mínima on bàsicament les polítiques en matèria de participació passen a ser unes quantes frases poètiques.

Tot i això, es crea el Consell de Participació Ciutadana sense cap regulació, no és nomena ni tan sols la composició de l'òrgan, n'eren quatre parets en mig d'un solar; per no poder no es pot ni convocar fins que no s'aprove un decret que ho regule. Exactament igual feren amb el consell de Centres Valencians en l'Exterior, els Cevox.

Esta és la infraestructura que el PP deixà al nou govern abans d'entrar. Cal recordar que la llei que derogà tota l'estructura en matèria de participació s'aprova en l'últim ple de l'última legislatura del Partit Popular. Amb el nou govern es regulen tant els Cevox com el Consell de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana.

Amb el decret de funcionament, el consell de participació –digam– engega motors i comença a caminar; ara, es compta amb una àmplia diversitat d'entitats, és un òrgan paritari i, a més, es reuneix quan toca; ara, el consell de participació és una eina real entre la institució i la gent que avança cap a la plena ciutadania, en un marc de relació normalitzat, entre la societat civil i els seus òrgans de governança.